

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.15.
COM(2025) 411 final

2025/0226 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti áru fuvarozásról szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottságban a megállapodás megújítása tekintetében az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Európai Unió által az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló, 2022. június 29-én Lyonban aláírt megállapodás¹ (a továbbiakban: megállapodás) – amely 2023. augusztus 21-én lépett hatályba² – által létrehozott vegyes bizottságban a megállapodás 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban a megállapodás megújítása tekintetében képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

A vegyes bizottság 2/2022 határozatával³ 2024. június 30-ig meghosszabbította a megállapodás időbeli hatályát. A vegyes bizottság 1/2024 határozatával⁴ 2025. december 31-ig meghosszabbította a megállapodás időbeli hatályát.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A megállapodás összefoglalása

E megállapodás célja, hogy Oroszország Ukrajna ellen indított jogellenes, teljes katonai inváziójának következményei és a Moldovai Köztársaság (a továbbiakban: Moldova) – amely elvesztette az Ukrajna fekete-tengeri kikötőin keresztül vezető fontos kereskedelmi útvonalakhoz való hozzáférést, valamint a Közép-Ázsiához vezető északi közlekedési kapcsolatokat – közúti szállítási ágazatát érintő súlyos zavarok miatt átmenetileg megkönnyítse Moldova és az EU területe között és területén keresztül történő közúti árufuvarozást azáltal, hogy további tranzit- és áruszállítási jogokat biztosít Moldova és az EU között. A jelenleg hatályos megállapodás 2025. december 31-ig alkalmazandó.

Vegyes bizottság létrehozására került sor a megállapodás alkalmazásának és végrehajtásának felügyeletére és nyomon követésére. A vegyes bizottság határoz különösen a megállapodás megújításáról. E tekintetben a vegyes bizottságnak legkésőbb három hónappal a megállapodás lejártá előtt, azaz legkésőbb 2025. szeptember 30-án határoznia kell a megállapodás megújításának szükségességéről. A megállapodás 6. cikkének (5) bekezdése szerint a vegyes bizottságnak határozatait konszenzussal kell elfogadnia.

2.2. A megállapodás nyomon követése

A megállapodás 6. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a vegyes bizottságnak nyomon kell követnie a megállapodást, különösen a megállapodás működésének annak célkitűzései fényében történő rendszeres felülvizsgálata révén. Ezzel összefüggésben a Bizottság olyan adatokat szerzett a megállapodás végrehajtásáról, amelyek a legutóbbi meghosszabbítást követő időszakra is kiterjednek, beleértve 2024 harmadik negyedét is. Az ezen adatokból származó megállapításokat az alábbiakban ismertetjük.

¹ HL L 181., 2022.7.7., 4. o.

² HL L 226., 2023.9.14., 1. o.

³ Az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottság 2/2022 határozata (2022. december 15.) a megállapodás megújításáról (HL L 79., 2023.3.17., 185. o.).

⁴ Az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottság 1/2024 határozata (2024. március 26.) a megállapodás megújításáról (HL L, 2024/1266, 2024.4.30.).

2.2.1. A megállapodás sikeresen támogatta a moldovai gazdaságot azáltal, hogy jelentősen növelte a Moldovából az EU-ba irányuló közúti exportot

A Moldovából az EU-ba irányuló közúti export volumene a 2021 harmadik negyedévében mért 273 270 tonnáról 2022 harmadik negyedévében 347 535 tonnára bővült. A 2022 és 2023 közötti tendencia még pozitívabb volt: 2023 harmadik negyedévében a közúti export volumene 468 893 tonnára emelkedett. 2024 harmadik negyedévében kismértékben, 430 361 tonnára csökkent; ez azonban még mindig 57 %-os növekedést jelent a megállapodás előtti időszakhoz képest.

Az exportértéket illetően a Moldovából az EU-ba irányuló közúti export 2021 harmadik negyedévében 356 millió EUR-ról 2022 harmadik negyedévében 491 millió EUR-ra bővült, 2023 harmadik negyedévében 494 millió EUR-n stabilizálódott, 2024 harmadik negyedévében pedig tovább emelkedett 503 millió EUR-ra, ami 41 %-os növekedést jelent a megállapodás előtti időszakhoz képest.

2.2.2. A megállapodás az EU számára is nagyon előnyös volt

Az EU-ból Moldovába irányuló közúti export (valamennyi áru) volumene a 2021 harmadik negyedévében mért 409 411 tonnáról 2022 harmadik negyedévében 426 172 tonnára, 2023 harmadik negyedévében pedig 437 438 tonnára emelkedett. **2023 harmadik negyedéve és 2024 harmadik negyedéve között további erőteljes növekedés volt tapasztalható, 557 236 tonnára, ami 36 %-os növekedést jelent a megállapodás előtti időszakhoz képest.** Az EU-ból Moldovába irányuló közúti export értéke a 2021 harmadik negyedévi 701 millió EUR-ról 2022 harmadik negyedévében 908 millió EUR-ra nőtt, majd 2023 harmadik negyedévében 917 millió EUR-n stabilizálódott. **2024 harmadik negyedévében a közúti export értéke 1 047 millió volt, ami további jelentős növekedést jelent 2023-hoz képest, és 49 %-os növekedést jelent a megállapodás előtti időszakhoz képest.**

A megállapodás EU-ra gyakorolt pozitív hatása abból is látható, hogy az EU és Moldova közötti közúti kereskedelem mérlege a 2021 harmadik negyedévi 345 millió EUR-ról 2024 harmadik negyedévében 544 millió EUR-ra nőtt az EU javára, **ami 57 %-os növekedést jelent a megállapodás előtti időszakhoz képest.**

Néhány tagállamban egyértelmű és jelentős pozitív tendencia figyelhető meg a Moldovába irányuló export terén. Lengyelország Moldovába irányuló exportja 2022 első negyedévében (a megállapodás előtt) 66 millió USD-ről 2024 harmadik negyedévében mintegy 94 millió USD-ra nőtt, ami mintegy 42 %-os növekedést jelent. A Németországból származó export ugyanebben az időszakban 140 millió EUR-ról 168 millió EUR-ra nőtt, ami 20 %-os növekedést jelent. A Romániából származó export ugyanebben az időszakban 274 millió EUR-ról 395 millió EUR-ra nőtt, ami 44 %-os növekedést jelent.

Ami a közúti szállítási ágazatot illeti, az exportnak a megállapodás miatti növekedése azt eredményezte, hogy nőtt a moldovai tehergépjárművek száma az uniós utakon, de abszolút értékben ez a szám továbbra is nagyon korlátozott. 2024-ben az EU-ba irányuló áruszállításban részt vevő moldovai tehergépjárművek száma csak mintegy 19 000 volt, ami az EU-ban nyilvántartásba vett 34 millió tehergépjármű mindössze 0,00055 %-ának felel meg. Ezért nem áll fenn annak a kockázata, hogy a moldovai gazdasági szereplők torzítják az uniós áru fuvarozási piacot. Emellett az uniós fuvarozók által a Moldovával folytatott kereskedelemben használt tehergépjárművek száma is jóval magasabb, mint a megállapodás előtti időszakban, ami a Moldovába irányuló uniós export növekedését tükrözi.

A megállapodás – az EU és Ukrajna közötti hasonló kétoldalú közúti szállítási megállapodással együtt – továbbra is szerepet játszik a szolidaritási folyosókban, mivel Moldova fontos ország a Duna-folyosó számára, és tranzitország mind az ukrán üzemanyag-behozatal, mind pedig számos más termék – például vegyi anyagok, fa, üzemanyag, cement és egyéb feldolgozóipari termékek – kereskedelme tekintetében.

Végezetül a megállapodás továbbra is hozzájárul a közlekedési ágazatra és az állami hatóságokra háruló terhek jelentős csökkentéséhez mind Moldovában, mind a tagállamokban az engedélyek kiadásához kapcsolódó adminisztratív alakiságok tekintetében.

2.3. A vegyes bizottság

A megállapodás 6. cikke vegyes bizottságot hozott létre a megállapodás alkalmazásának és végrehajtásának felügyeletére és nyomon követésére, valamint a megállapodás célkitűzéseinek fényében a megállapodás működésének rendszeres felülvizsgálatára. E rendelkezés értelmében a vegyes bizottság a felek képviselőiből áll. A megállapodás 6. cikkének (5) bekezdése értelmében a vegyes bizottság határozatait konszenzussal hozza meg, és azok kötelező erővel bírnak a felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében.

A 6. cikk (2) bekezdése szerint a vegyes bizottságot legkésőbb három hónappal a megállapodás lejártá előtt össze kell hívni, hogy felmérje és eldöntse, hogy szükséges-e a megállapodás megújítása, és ha igen, milyen időtartamra.

2.4. A vegyes bizottság tervezett jogi aktusa

A vegyes bizottságnak a negyedik ülésén határozatot kell elfogadnia a megállapodás 2027. június 30-ig történő megújításáról a megállapodás 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

Ennek négy oka van. Először is a megállapodás nyomon követése rámutatott arra, hogy a megállapodás előnyöket biztosított mind az EU, mind Moldova kereskedelme számára. A közúti fuvarozási szolgáltatások bővülése a megállapodásban részes mindkét fél közúti fuvarozói számára előnyös volt. Ezek az előnyök a megállapodás időbeli hatályának legutóbbi meghosszabbítását követő időszakban is fennmaradtak, amikor az uniós fuvarozók a korábbinál erőteljesebben növelték kivitelüket. Ezek a pozitív fejlemények egyértelműen alátámasztják a megállapodás megújítását, amely – bár elsősorban a moldovai gazdaságot hivatott segíteni az Ukrajna elleni orosz agressziós háború nyomán – az EU számára is előnyökkel jár.

Másodszor, úgy tűnik, hogy a megállapodás az Ukrajnával aláírt hasonló közúti szállítási megállapodással együtt megkönnyítette az ukrán áruk kivitelét is, hozzájárulva a szolidaritási folyosók megfelelő működéséhez, és fenntartva két olyan gazdaságot, amelyet az EU rövid és hosszú távon egyaránt támogatni kíván. Ezeket a szempontokat a javasolt megújításnak ösztönöznie kell és meg kell erősítenie.

Harmadszor, a megállapodást úgy is kell értelmezni, mint amely megkönnyíti Ukrajna megfelelő időben történő újjáépítését az Oroszország által az ország ellen folytatott agressziós háborút követően.

A fentiek alapján a megállapodás 2027. június 30-ig történő megújítása azért szükséges, mert az eredeti megállapodás megkötését indokoló feltételek jelenleg is és valószínűleg még jó ideig továbbra is fennállnak. A Moldova keleti határán folytatódó katonai műveletek, valamint a kapcsolódó területeken – amelyek a múltban Moldova exportjának tranzitterületei

voltak – a közlekedési infrastruktúra ezzel összefüggő lerombolása a belátható jövőben is Moldova gazdasági fejlődését korlátozó tényezők maradnak.

A tervezett jogi aktus a felekre nézve kötelező erejű lesz a megállapodás 6. cikkének (5) bekezdésével összhangban, amely úgy rendelkezik, hogy „A vegyes bizottság határozatait konszenzussal fogadja el. A határozatok kötelező erővel bírnak mindkét Félre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében.”

3. AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az EU által képviselendő álláspontnak a vegyes bizottság e javaslatához csatolt határozattervezetének elfogadását kell támogatnia.

4. JOGALAP

A vegyes bizottságot megállapodás, nevezetesen az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság között a közúti árufuvarozásról szóló megállapodás hozta létre.

A vegyes bizottság által elfogadandó határozat joghatással bíró jogi aktus. A megállapodás időtartamának meghosszabbításáról szóló tervezett határozat a megállapodás 6. cikkének (5) bekezdésével összhangban a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét. Ezért a javasolt tanácsi határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

5. ANYAGI JOGALAP

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közúti fuvarozással kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 91. cikke.

Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 91. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

6. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a vegyes bizottság jogi aktusa meghosszabbítja azon megállapodás időbeli hatályát, amelynek az Európai Unió részes fele, a vegyes bizottság határozatát annak elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottságban a megállapodás megújítása tekintetében az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodást⁵ (a továbbiakban: megállapodás) az Unió 2022. június 29-én írta alá, és aláírásának napjától kezdve ideiglenesen alkalmazandó. A megállapodás 2023. augusztus 21-én hatályba lépett⁶.
- (2) A megállapodás 6. cikkének (1) bekezdése vegyes bizottságot hozott létre a megállapodás alkalmazásának és végrehajtásának felügyeletére és nyomon követésére, valamint a megállapodás célkitűzéseinek fényében a megállapodás működésének rendszeres felülvizsgálatára.
- (3) A vegyes bizottság 2/2022 határozatával⁷ 2024. június 30-ig meghosszabbította a megállapodás időbeli hatályát. A vegyes bizottság 1/2024 határozatával⁸ 2025. december 31-ig ismét meghosszabbította a megállapodás időbeli hatályát.
- (4) A vegyes bizottságot legkésőbb három hónappal a megállapodás lejártá előtt össze kell hívni annak érdekében, hogy felmérje és eldöntse, hogy szükséges-e a megállapodás ismételt megújítása.
- (5) Annak érdekében, hogy mind az Európai Unió, mind a Moldovai Köztársaság továbbra is részesüljön a megállapodás előnyeiből, a megállapodás időbeli hatályát 2027. június 30-ig meg kell hosszabbítani.
- (6) Ezért a vegyes bizottságnak a következő ülésén határozatot kell elfogadnia a megállapodás ismételt megújításának szükségességéről, beleértve a megújítás időtartamát is.

⁵ HL L 181., 2022.7.7., 4. o.

⁶ HL L 226., 2023.9.14., 1. o.

⁷ Az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottság 2/2022 határozata (2022. december 15.) a megállapodás megújításáról (HL L 79., 2023.3.17., 185. o.).

⁸ Az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottság 1/2024 határozata (2024. március 26.) a megállapodás megújításáról (HL L, 2024/1266, 2024.4.30.).

- (7) A vegyes bizottság tervezett jogi aktusa joghatással fog bírni. Ezért helyénvaló meghatározni az Unió által a megállapodás megújítása tekintetében a vegyes bizottságban képviselendő álláspontot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió által az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, a közúti árufuvarozásról szóló megállapodás 6. cikkével létrehozott vegyes bizottságban a megállapodás megújításának szükségessége, beleértve adott esetben annak időtartama tekintetében képviselendő álláspont a vegyes bizottság határozatának az e határozathoz csatolt tervezetén alapul.

A vegyes bizottság határozattervezetének kisebb módosításairól a vegyes bizottságban részt vevő uniós képviselők a Tanács újabb határozata nélkül is megállapodhatnak.

2. cikk

A vegyes bizottság határozatát az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*